YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (*toinen jaosto*)

30 päivänä syyskuuta 1997 *

Asiassa T-151/95,

Instituto Europeu de Formação Profissional Ld.ª (INEF), Portugalin oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Porto (Portugali), edustajanaan asianajaja Bolota Belchior, Vila Nova de Gaia, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Jacques Schroeder, 6 rue Heinrich Heine,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään aluksi oikeudellisen yksikön virkamiehet Anna Maria Alves Vieira ja Günter Wilms, sittemmin saman yksikön virkamiehet Maria Teresa Figueira ja Knut Simonsson, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumoaa 2.12.1991 tehdyn komission päätöksen, jolla alennettiin Euroopan sosiaalirahastosta tukiasiassa 881005 P1 myönnettyä tukea kantajan hankkeelle, joka koski ammatillista koulutusta Portugalissa,

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti C. W. Bellamy sekä tuomarit A. Kalogeropoulos ja M. Jaeger,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Euroopan sosiaalirahaston tehtävistä 17 päivänä lokakuuta 1983 tehdyn neuvoston päätöksen N:o 83/516/ETY (EYVL L 289, s. 38, jäljempänä päätös 83/516/ETY) 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan Euroopan sosiaalirahasto (jäljempänä ESR) osallistuu ammatillista koulutusta ja ammatinvalintaa koskevien toimien rahoittamiseen. Päätöksen 83/516/ETY soveltamisesta 17 päivänä lokakuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2950/83 (EYVL L 289, s. 1, jäljempänä asetus N:o 2950/83 5 artiklan 1 kohdan mukaan ESR:n hyväksyttyä tukihakemuksen maksetaan sinä päivänä, jolloin yhteisön rahoittaman hankkeen on tarkoitus alkaa, ennakkona 50 prosenttia myönnetyn tuen kokonaismäärästä. Saman artiklan 4 kohdassa säädetään, että tuen loppuosan maksupyyntöön on liitettävä yksityiskohtainen selvitys hankkeen sisällöstä, tuloksista ja rahoituksesta ja että kyseinen jäsenvaltio varmistaa, että maksupyynnön sisältämät tiedot ovat asiallisesti ja kirjanpidollisesti oikeita.

2 Jos ESR:sta myönnettyä tukea ei käytetä myöntämispäätöksessä asetettujen edellytysten mukaisesti, komissio voi asetuksen N:o 2950/83 6 artiklan 1 kohdan nojalla lykätä tuen maksamista, alentaa sen määrää tai peruuttaa tuen annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle tilaisuuden tulla kuulluksi. Saman artiklan 2 kohdan mukaan maksetut määrät, joita ei ole käytetty myöntämispäätöksessä asetettujen ehtojen mukaisesti, on palautettava, ja kyseinen jäsenvaltio on toissijaisesti vastuussa siitä, että sellaiseen hankkeeseen, jonka toteuttamisen jäsenvaltio takaa, aiheettomasti maksetut määrät maksetaan takaisin. Lisäksi tässä kohdassa säädetään, että jos jäsenvaltio maksaa yhteisölle ne määrät, jotka hankkeesta taloudellisesti vastuussa olevien on maksettava takaisin, yhteisölle tältä osin kuuluvat oikeudet siirtyvät tälle jäsenvaltiolle.

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

3 Lissabonissa sijaitseva, Portugalin työ- ja sosiaaliministeriön alainen Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeu (Euroopan sosiaalirahastoa koskevia asioita käsittelevä virasto, jäljempänä DAFSE), joka on ESR:n kansallinen yhteistyökumppani, teki vuonna 1988 Portugalin viranomaisten nimissä hakemuksen ESR:lle tuen saamiseksi 2 740 henkilön ammatillista koulutusta koskevalle kantajan hankkeelle.

4 Koulutushanke, johon tukea haettiin (ja joka kirjattiin asianumerolla 881005 P1) hyväksyttiin 29.4.1988 tehdyllä komission päätöksellä. Tämä päätös annettiin tiedoksi DAFSElle, joka puolestaan antoi sen 25.5.1988 päivätyllä kirjeellä tiedoksi kantajalle. ESR:sta myönnetyn tuen määräksi oli vahvistettu 521 545 155 Portugalin escudoa (PTE), ja lisäksi Portugalin viranomaisten oli tarkoitus rahoittaa samaa hanketta enintään 426 718 763 PTE:lla, eli rahoituksen kokonaismäärä oli 948 263 918 PTE.

5 Kantaja sai asetuksen N:o 2950/83 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti ESR:n tuesta 50 prosenttia ennakkona, jonka suuruus oli tälle koulutushankkeelle myönnettyjen määrien perusteella laskettuna 260 772 577 PTE, ja lisäksi kantajalle maksettiin Portugalin valtion rahoitusosuudesta 50 prosenttia eli 213 359 381 PTE.

6 Kun kyseinen koulutushanke oli saatettu päätökseen, kantaja teki DAFSElle hakemuksen siitä, että ESR ja Portugalin valtio maksaisivat sille tuen loppuosan, eli 253 527 326 PTE.

7 DAFSE lähetti 10.4.1991 kantajalle kirjeen, jossa todettiin, että taloudellisissa tarkastuksissa, joiden kohteena olivat kantaja ja niistä palvelujen tarjoajista tärkeimmät, joita kantaja oli käyttänyt kyseisen hankkeen toteuttamiseksi, oli ilmennyt, että tietyt menot, joiden oli ilmoitettu aiheutuneen alihankkijayritysten palveluista, olivat sellaisia, ettei niiden kattamiseen voitu maksaa tukea, vaikka näistä menoista olikin esitetty lainmukaiset ja asianmukaiset tositteet. Koska kantaja oli DAFSEn mukaan pyytänyt alihankinnasta tarjouksia vain yksiköiltä, joita johtivat kantajana olevan yhtiön osakkaat tai sen johtajien perheenjäsenet, kantajan käyttämä alihankintamenettely oli kasvattanut hankkeesta aiheutuvia menoja, jotka olivat kohtuuttoman suuria ja ristiriidassa tukien myöntämiseen liittyvän hyvän varainhoidon periaatteen kanssa. Tämän vuoksi niiden menojen määrä, joiden kattamiseen tukea voitiin maksaa, oli DAFSEn mukaan 491 816 791 PTE, josta ESR:n tuen osuus oli 243 449 312 PTE. Jo maksetut määrät huomioon ottaen DAFSE vaati kantajaa palauttamaan ESR:n tuesta 17 323 265 PTE ja Portugalin valtion rahoitusosuudesta 14 173 581 PTE täsmentäen, että tämän vaatimuksen osoittaminen kantajalle ei kuitenkaan rajoittaisi komission mahdollisuutta tehdä myöhemmin toisenlainen päätös tästä tukiasiasta.

8 Kantaja jatkoi hanketta koskevan tuen loppuosan peruuttamista koskevaa, DAFSEn kanssa käymäänsä kirjeenvaihtoa lähettämällä tälle 24.4.1991 ja 15.6.1991 päivätyt kirjeet. DAFSE vahvisti kantajalle lähettämässään, 6.8.1991 päivätyssä kirjeessään ne määrät, jotka kantajan oli palautettava.

9 DAFSE vahvisti komissiolle lähettämässään, 15.5.1991 päivätyssä kirjeessä niiden menojen, joiden kattamiseen tukea voitiin maksaa, olevan 491 816 791 PTE, joista ESR:n tuen osuus oli 243 449 312 PTE, ja liitti kirjeeseen luvan maksaa komissiolle ne määrät, jotka oli palautettava komissiolle ja joiden suuruus oli 17 323 265 PTE.

10 Komissio hyväksyi tämän määrän 2.12.1991 ja antoi kyseisen saamisen suuruisen takaisinmaksumääräyksen.

11 DAFSE lähetti 20.1.1993 kantajalle jäljennöksen 11.1.1993 tehdystä päätöksestä nro 3/93, jossa tämän viraston pääjohtaja muistutti kantajaa siitä, että kantajaa oli jo vaadittu palauttamaan perusteettomasti saamansa määrät, joita oli maksettu riidanalaisen hankkeen ja hankkeen 881025 P3 tukemiseksi, ja vaati kantajaa palauttamaan nämä summat vapaaehtoisesti 15 päivän kuluessa kyseisen päätöksen tiedoksiantamisesta.

12 Kantaja pyysi 9.9.1993 komissiota toimittamaan sille päätöksen, joka koski Portugalin viranomaisten päätöksiä hankkeille 881005 P1 ja 881025 P3 maksettujen tukien loppuosan maksamisesta, jotta Portugalin tuomioistuimet voisivat tutkia kantajan tai Portugalin valtion mahdollisen vastuun.

13 Työllisyys-, työmarkkinasuhde- ja sosiaaliasioista vastaavan komission pääosaston (PO V) virkamiehet vastasivat 6.10.1993 kantajalle kirjeellä, jonka viitenumero on 20179 ja jossa todetaan seuraavaa:

"1. Komissio teki 17.10.1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2950/83 7 artiklan 1 kohdan nojalla maaliskuussa 1989 paikan päällä tarkastuksen, jonka kohteena olivat näihin hankkeisiin [881005 P1 ja 881025 P3] liittyvät toimet ja joiden perusteella komissio tutki tarkemmin näitä toimia koskevat tilit siten, että tämän tutkinnan toteuttamisesta olivat vastuussa jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset.

2. Tämän tutkinnan jälkeen kyseinen jäsenvaltio ilmoitti toukokuussa 1991 komissiolle, että menojen, joiden kattamiseen tukea voitiin maksaa, kokonaismäärä oli hankkeen 881005 P1 osalta 491 816 791 PTE ja hankkeen 881025 P3 osalta 244 775 243 PTE, joista ESR:n rahoitusosuudet olivat 243 449 312 PTE ja

121 163 745 PTE, ja komissio on hyväksynyt nämä määrät 2.12.1991. Näiden hankkeiden käsittely on päättynyt tuona päivänä."

14 Kantaja pyysi 30.10.1993 päivätyllä kirjeellään komissiota panemaan vireille EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla "kumoamiskanteen", jotta se päätös, jonka Portugalin viranomaiset olivat tehneet tutkittuaan niihin pyyntöihin, jotka koskivat hankkeille 881005 P1 ja 881025 P3 myönnetyn tuen loppuosan maksamista, liittyvää kirjanpitoaineistoa, kumottaisiin yhteisön oikeuden ja erityisesti asetuksen N:o 2950/83 säännösten vastaisena. Tähän kirjeeseen sisältyviä tietoja täydennettiin 23.11.1993 päivätyllä kantajan kirjeellä.

15 PO V:n virkamiehet vahvistivat kantajalle lähettämässään, 8.12.1993 päivätyssä kirjeessä, että näiden kahden hankkeen käsittely oli päättynyt 2.12.1991, ja he mainitsivat samassa kirjeessä uudelleen ESR:n lopullisen rahoitusosuuden määrän, jonka Portugalin valtio oli vahvistanut ja komissio hyväksynyt.

16 Kantaja totesi 6.4.1995 päivätyssä kirjeessään, että se ei ollut vielä saanut vastausta 9.9.1993 päivättyyn kirjeeseensä, ja pyysi komissiota tekemään lopullisen päätöksen siitä kantajan hakemuksesta, joka koski hankkeelle 881005 P1 myönnetyn tuen loppuosan maksamista.

17 Työllisyys- ja sosiaaliasioista vastaava komission jäsen vastasi 12.5.1995 kantajalle seuraavasti:

"Komissio on ilmoittanut INEF: ille 6.10.1993 lähettämässään kirjeessä, jonka jäljennös on tämän kirjeen liitteenä, että ESR:n tuen lopulliseksi määräksi oli hyväksytty hankkeen 881005 P1 osalta 243 449 312 PTE, joka vastaa sitä määrää, jonka jäsenvaltio oli vahvistanut tutkinnan päätteeksi."

18 Tämän jälkeen kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 20.7.1995 jättämällään kannekirjelmällä.

19 Komissio esitti 28.10.1995 jättämässään kirjelmässä oikeudenkäyntiväitteen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Kantaja esitti 18.12.1995 huomautuksensa oikeudenkäyntiväitteestä.

20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (toinen jaosto) antoi 11.7.1996 määräyksen siitä, että oikeudenkäyntiväite käsitellään pääasian yhteydessä, ja kehotti samalla kirjallisissa kysymyksissään komissiota ja kantajaa esittämään tietyt asiakirjat.

21 Kirjallinen käsittely päättyi 10.2.1997 vastaajan vastauskirjelmän jättämiseen.

Asianosaisten vaatimukset

22 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa 2.12.1991 tehdyn ja 12.5.1993 päivätyllä komission kirjeellä 15.5.1995 tiedoksi annetun komission päätöksen, jolla alennettiin Euroopan sosiaalirahaston myöntämää tukea kantajan hankkeelle 881005 P1 ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

23 Komissio vaatii vastaajana, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta,

— toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana ja

— velvoittaa vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

24 Työjärjestyksen 113 artiklan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi milloin tahansa omasta aloitteestaan tutkia, onko asia jätettävä tutkimatta ehdottoman prosessinedellytyksen täyttymättä jäämisen vuoksi, ja tehdä tästä päätöksen työjärjestyksen 114 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti. Työjärjestyksen 114 artiklan 3 kohdan mukaan asian jatkokäsittely on suullinen, jollei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toisin päätä.

25 Käsiteltävänä olevan asian osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että sillä on riittävästi tietoja niiden asiakirjojen ja selvitysten perusteella, joita asianosaiset ovat esittäneet kirjallisen käsittelyn aikana ja erityisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämien kirjallisten kysymysten johdosta. Koska asiakirja-aineistosta on siten saatavissa kaikki tarpeelliset tiedot asian ratkaisemiseksi, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asianosaisia ei ole tarpeen kuulla suullisesti.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

26 Komissio on väittänyt, että kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset jäävät selvästi täyttymättä, koska kanne on nostettu liian myöhään. Kantaja on vedonnut 12.5.1995 päivättyyn kirjeeseen siksi, että se voisi nostaa kanteen jo päättyneessä, 173 artiklassa tarkoitetussa määräajassa.

27 Komissio on ensinnäkin väittänyt, että 10.4.1991 ja 6.8.1991 päivättyjen DAFSEn kirjeiden tai ainakin 20.1.1993 päivätyn DAFSEn kirjeen vastaanottamisen jälkeen kantaja tiesi jäsenvaltion vahvistamien rahoitusosuuksien suuruuden ja sen, että sen oli palautettava komissiolle 17 323 265 PTE. Komissio on esittänyt tältä osin, ettei se ole tehnyt mitään muodollista kantajalle osoitettua päätöstä eikä sillä ollut enää toimivaltaa tähän, koska yhteisölle kuuluneet oikeudet olivat siirtyneet DAFSElle sen vuoksi, että DAFSE oli maksanut ESR: oon toukokuussa 1991 ne määrät, jotka kantajan on palautettava. Vaikka katsottaisiin, että komissio on tehnyt päätöksen ESR:n tuen alentamisesta, päätös nro 3/93, jonka kantaja sai 20.1.1993 päivätyssä DAFSEn kirjeessä, sisälsi tämän komission päätöksen, koska päätöksessä nro 3/93 kantajaa vaadittiin palauttamaan riidanalaiset tuen määrät.

28 Komissio on toiseksi todennut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämän kysymyksen johdosta, että kantaja on joka tapauksessa asianmukaisesti saanut 6.10.1993 päivätyn komission kirjeen, jossa komissio antoi kantajalle tiedon 2.12.1991 tekemästään päätöksestä, joka koski ESR:n tuen lopullista määrää. Vaikka kirjettä koskevaa vastaanottoilmoitusta ei ole esitetty, on selvää, että kantaja tiesi todellisuudessa kirjeestä jo tuolloin, eikä vasta saatuaan 12.5.1995 päivätyn kirjeen. Itse asiassa 30.10.1993 ja 23.11.1993 päivätyissä kantajan kirjeissä mainitaan nimenomaisesti 6.10.1993 päivätty komission kirje.

29 Komissio on lisäksi korostanut, että se oli vahvistanut 8.12.1993 päivätyssä, kantajalle lähetetyssä kirjeessään, että hakemuksen käsittely oli päättynyt 2.12.1991, viittaamalla tältä osin 6.10.1993 päivättyyn kirjeeseensä.

30 2.12.1991 annetusta takaisinmaksumääräyksestä, jolla päätettiin kirjanpidollisesti ESR:n tuen käsittely (asia C-199/91, Foyer culturel du Sart-Tilman v. komissio, tuomio 25.5.1993, Kok. 1993, s. I-2667, 21 kohta), muodostuvan komission päätöksen kumoamista koskeva määräaika oli komission mukaan alkanut 6.10.1993, jolloin kantaja sai tarkat tiedot kyseisen toimenpiteen sisällöstä ja perusteluista

(asia 236/86, Dillinger Hüttenwerke v. komissio, tuomio 6.7.1988, Kok. 1988, s. 3761, 14 kohta ja yhdistetyt asiat T-432/93, T-433/93 ja T-434/93, Socurte ym. v. komissio, tuomio 7.3.1995, Kok. 1995, s. II-503, 49 kohta).

31 Kantaja on väittänyt, että riidanalainen päätös on annettu hänelle tiedoksi vasta 15.5.1995 työllisyys- ja sosiaaliturva-asioista vastaavan komission jäsenen kirjeellä, joka on päivätty 12.5.1995, ja että nyt käsiteltävänä oleva kanne on tämän vuoksi nostettu perustamissopimuksen 173 artiklan viidennessä kohdassa määrätyssä kahden kuukauden määräajassa.

32 Kantaja on korostanut sitä, että DAFSEn toimenpiteet olivat ainoastaan lopullista päätöstä valmistelevia toimenpiteitä. 10.4.1991 päivätyssä DAFSEn kirjeessä todettiin, että kantajalle oli osoitettu vaatimus sen aiheettomasti saamien määrien palauttamisesta tämän kuitenkaan rajoittamatta komission mahdollisuutta tehdä myöhemmin toisenlainen päätös kyseisestä tukiasiasta. Komissio on kantajan mukaan tehnyt 2.12.1991 tällaisen myöhemmän päätöksen tuen määrän alentamisesta, mutta tämä päätös oli annettu kantajalle tiedoksi vasta 15.5.1995. Muissa komission mainitsemissa DAFSEn kirjeissä ja erityisesti 20.1.1993 päivättyyn kirjeeseen liitetyssä päätöksessä nro 3/93 ei puolestaan mainittu mitään komission päätöstä.

33 Kantaja on väittänyt, että komission mainitsema, 6.10.1993 päivätty kirje ei ole kantajan arkistoissa. Vaikka kantaja ei ole kiistänyt sitä, että kirje on todellisuudessa lähetetty, kantajan mukaan kirje on toimitettu muuhun kuin kantajan kotipaikan osoitteeseen. Koska tämä kirje koski kahta hanketta, kantaja katsoo olevan myös mahdollista, että se on arkistoinut kirjeen toista hanketta koskevien asiakirjojen yhteyteen.

34 Kantajan mukaan joka tapauksessa on niin, että 6.10.1993 ja 8.12.1993 päivätyt komission kirjeet ovat tältä osin merkityksettömiä. Nämä kirjeet ja kirjeissä mainittujen niiden menojen hyväksyminen, joiden kattamiseen tukea voitiin maksaa, ovat pelkästään kirjanpidollisia seikkoja, eikä pelkkää takaisinmaksumääräyksen

muodossa tehtyä tilinpäätöstoimenpidettä, jossa ei ole tätä asiaa koskevia mainintoja tai perusteluja, voida pitää perustamissopimuksen 189 artiklassa tarkoitettuna päätöksenä. Lisäksi 6.10.1993 päivättyyn kirjeeseen ei myöskään sisälly mitään yleisiä tietoja DAFSEn toimenpiteestä, eikä sen perusteella voida olettaa, että komissio olisi jo tehnyt lopullisen päätöksen ESR:n tuen loppuosan maksamista koskevasta pyynnöstä. Koska tähän kirjeeseen ei sisältynyt päätöksen yksityiskohtia, kirjettä ei voida pitää perustamissopimuksen 191 artiklassa tarkoitettuna päätöksen tiedoksiantamisena. Tämän vuoksi kantaja on saanut tiedon siitä, että komissio oli tehnyt lopullisen päätöksen ESR:n tuen maksamatta jättämisestä, vasta saatuaan 12.5.1995 päivätyn kirjeen.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

35 Komissio on väittänyt, että ESR:n tuen alentamista koskevan päätöksen on itse asiassa tehnyt DAFSE, koska yhteisölle kuuluneet oikeudet olivat siirtyneet sille sen vuoksi, että se oli maksanut 15.5.1991 komissiolle takaisin kantajalle myönnetyn tuen loppuosan.

36 Tätä väitettä ei voida hyväksyä. Asetuksen N:o 2950/83 6 artiklan 1 kohdan mukaan yksinomaan komissiolla on oikeus alentaa ESR:n tukia. Vaikka DAFSElla ja kaikilla muilla kansallisilla viranomaisilla, joilla on toimivalta ESR:sta rahoitettujen hankkeiden osalta, on mahdollisuus ehdottaa tuen loppuosan maksamista koskevassa pyynnössä mainitun asetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti sitä, että ESR:n tuen määrää alennetaan, ainoastaan komissiolla on toimivalta alentaa tällaista tukea. Tästä seuraa, että nimenomaan komissio on ESR:n tuen alentamispäätöksestä oikeudellisessa vastuussa suhteessa tuen saajaan riippumatta siitä, onko kyseinen kansallinen viranomainen ehdottanut tätä alentamista (asia T-85/94 (122), komissio v. Branco, tuomio 13.12.1995, Kok. 1995, s. II-2993, 23 ja 24 kohta ja asia T-271/94, Branco v. komissio, tuomio 11.7.1996, Kok. 1996, s. II-749, 39 kohta). Asetuksen N:o 2950/83 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu oikeuksien siirtyminen ei koske toimivaltaa alentaa ESR:n myöntämää tukea vaan ainoastaan perusteettomasti saatujen ennakoiden palauttamiseen liittyviä yhteisön oikeuksia, minkä

vuoksi oikeuksien siirtyminen edellyttää välttämättä sitä, että komissio on tätä ennen tehnyt päätöksen tuen alentamisesta (em. asia Branco v. komissio, tuomion 42 ja 43 kohta).

37 Jos näin ollen komission päätöksestä ei ole esitetty sellaisia tietoja, joista ilmenisi, että komissio on päättänyt lopullisesti alentaa ESR:sta alkujaan myönnetyn tuen määrää, perustamissopimuksen 173 artiklan viidennessä kohdassa määrätyn määräajan ei voida katsoa alkavan pelkästään sen vuoksi, että DAFSE on ilmoittanut kirjeissään kantajalle siitä, kuinka paljon ESR:n tukea voitiin DAFSEn mukaan maksaa kantajalle.

38 Tämän vuoksi on tutkittava, onko komissio todellakin tehnyt päätöksen kyseiseen hankkeeseen myönnetyn ESR:n tuen alentamisesta, ja jos vastaus tähän kysymykseen on myöntävä, milloin tämä komission päätös on annettu tiedoksi kantajalle.

39 Kuten komissio on todennut, antaessaan 2.12.1991 takaisinmaksumääräyksen, joka koski nimenomaisesti kantajaa kyseisessä tukiasiassa, komission tarkoituksena oli alentaa lopullisesti ESR:n tukea, ja kyseisessä määräyksessä kantaja velvoitettiin maksamaan takaisin osa maksetusta ennakosta DAFSEn ehdottamalla tavalla. Tällaisesta takaisinmaksumääräyksestä aiheutuu sellaisia oikeusvaikutuksia, jotka voivat kohdistua kantajan oikeusasemaan, ja tämän vuoksi tätä määräystä on pidettävä päätöksenä, josta voidaan nostaa kumoamiskanne perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitetulla tavalla (em. asia Foyer culturel du Saint-Tilman v. komissio, 21 kohta ja asia T-450/93, Lisrestal v. komissio, tuomio 6.12.1994, Kok. 1994, s. II-1177, 45 kohta).

40 Komission päätöksestä alentaa ESR:sta myönnettyä tukea ei ole tietoja DAFSEn kantajalle lähettämässä, 20.1.1993 päivätyssä kirjeessä eikä tähän kirjeeseen liitetyssä päätöksessä nro 3/93 eikä varsinkaan 10.4.1991 ja 6.8.1991 päivätyissä DAFSEn kirjeissä (ks. edellä 7 ja 8 kohta), jotka edelsivät 2.12.1991 tehtyä päätöstä.

Tämän vuoksi ei voida katsoa, että tällainen päätös olisi annettu kantajalle tiedoksi jonain mainituista päivistä.

41 On kuitenkin huomattava, että vastauksessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämään kysymykseen, jossa komissiota pyydettiin esittämään näyttöä siitä, milloin kantaja oli saanut tiedon 2.12.1991 tehdystä päätöksestä, ja jossa komissiota pyydettiin erityisesti esittämään vastaanottoilmoitus 6.10.1993 päivätystä kirjeestä, komissio toimitti tuomioistuimelle 30.10.1993 ja 23.11.1993 päivätyt kirjeet, jotka kantaja oli sille lähettänyt ja joissa nimenomaisesti mainitaan 6.10.1993 päivätty kirje osana kantajan ja komission välistä kirjeenvaihtoa seuraavaa sanamuotoa käyttäen:

"Komission kanssa tähän mennessä käyty kirjeenvaihto

— —

Komission kirje nro 20179, joka lähetettiin INEF:lle 6.10.1993."

42 Tällainen nimenomainen maininta, johon sisältyy sekä lähettäjän että vastaanottajan nimi ja kyseisen kirjeen viitenumero, osoittaa, että toisin kuin kantaja on väittänyt, se on välttämättä saanut tiedon kirjeestä viimeistään 30.10.1993, joka on ensimmäiseksi lähetetyn kirjeen päivämäärä (ks. yhdistetyt asiat T-452/93 ja T-453/93, Pevasa ja Inpesca v. komissio, määräys 28.4.1994, Kok. 1994, s. II-229, 36 kohta). Tämän vuoksi kantajan väite, jonka mukaan kantaja ei ollut saanut tietoa 6.10.1993 päivätystä kirjeestä, koska sitä ei ollut lähetetty kantajan kotipaikkaan tai koska kantaja oli liittänyt kirjeen yhteen muita asioita koskevien asiakirjojen kanssa, on merkityksetön, koska väite on ristiriidassa sen kanssa, mitä on pääteltävissä kirjeistä, jotka kantaja on itse lähettänyt komissiolle.

43 Lisäksi on todettava, että komissio on esittänyt 8.12.1993 päivätyn, kantajalle lähetetyn kirjeen, jossa PO V:n virkamiehet mainitsevat nimenomaisesti edellä mainitun, 6.10.1993 päivätyn kirjeensä ja muistuttavat kantajaa komission aikaisemmasta kannasta toistaen tältä osin lähes sanatarkasti aikaisemmin käyttämänsä sanamuodon. Kantaja ei ole kiistänyt saaneensa tätä kirjettä.

44 Kantaja väittää kuitenkin, että 6.10.1993 päivättyä kirjettä ei voida pitää riidanalaisen päätöksen asianmukaisena tiedoksiantamisena, koska siihen ei sisälly yksityiskohtia tämän päätöksen perusteluista.

45 Tätä väitettä ei voida hyväksyä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sellaisissa tilanteissa, joissa kysymyksessä olevaa toimenpidettä ei ole julkaistu tai annettu tiedoksi, kumoamiskanteen nostamista koskeva määräaika alkaa kulua vasta siitä hetkestä, kun kolmas, jota asia koskee, saa tarkan tiedon kysymyksessä olevan toimenpiteen tekstin sisällöstä ja perusteluista, kuitenkin sillä edellytyksellä, että tämä pyytää kyseisen toimenpiteen tekstin kokonaisuudessaan kohtuullisessa ajassa siitä, kun hän sai tiedon sen olemassaolosta (ks. em. asia Dillinger Hüttenwerke v. komissio, tuomion 14 kohta; asia C-102/92, Ferriere Acciaierie Sarde v. komissio, määräys 5.3.1993, Kok. 1993, s. I-801, 18 kohta; asia T-468/93, Frinil v. komissio, määräys 10.2.1994, Kok. 1994, s. II-33, 33 kohta; em. asia Socurte ym. v. komissio, tuomion 49 kohta ja asia T-109/94, Windpark Groothusen v. komissio, tuomio 13.12.1995, Kok. 1995, s. II-3007, 26 kohta).

46 Vaikka oletettaisiin, että kantaja ei ole saanut 6.10.1993 päivätyn kirjeen perusteella riittävästi tietoja riidanalaisen päätöksen perusteluista kyseisestä kirjeestä, jossa todetaan täysin selvästi komission lopullinen kanta siihen, kuinka paljon kyseiselle hankkeelle myönnetään tukea ESR:sta, kantajalle on kuitenkin ilmennyt ainakin se, että 2.12.1991 tehty komission päätös oli tehty. Kantaja ei voi siksi väittää, että se

on saanut tiedon päätöksen tekemisestä vasta saatuaan 12.5.1995 päivätyn komission kirjeen, koska tämä kirje on edellä mainittuun, 6.10.1993 päivättyyn kirjeeseen liittyvä jatkotoimenpide, eikä siinä ole mitään täydentäviä tietoja.

47 Tämän vuoksi kantajan olisi pitänyt pyytää edellä mainitun oikeuskäytännön mukaisesti kohtuullisessa ajassa 6.10.1993 päivätyn kirjeen vastaanottamisesta komissiolta tai mahdollisesti DAFSElta kyseisen päätöksen teksti kokonaisuudessaan.

48 Kantaja ei kuitenkaan ole todennut pyytäneensä täydellisiä tietoja komissiolta tai DAFSElta. Vaikka katsottaisiin, että 6.4.1995 päivätty kantajan kirje sisältäisi pyynnön saada päätöksen teksti kokonaisuudessaan, on katsottava, että koska tämä pyyntö on esitetty 18 kuukautta 6.10.1993 päivätyn kirjeen saamisen jälkeen, sitä ei ole esitetty kohtuullisessa ajassa.

49 Kantajan kanneoikeus on näin ollen vanhentunut sen vuoksi, että se on nostanut kanteen liian myöhään.

50 Kanne on siis jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

51 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, koska komissio on sitä vaatinut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Kanne jätetään tutkimatta.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 30 päivänä syyskuuta 1997.

H. Jung
kirjaaja

C. W. Bellamy
toisen jaoston puheenjohtaja